

Література

1. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р.: за станом на 29.09.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/aws/show/2341-14>.
2. Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23 грудня 2005 р. № 12 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Багрий-Шахматов Л. В. Социально-правовые проблемы уголовной ответственности и форм ее реализации: [учеб. пособие] / Л. В. Багрий-Шахматов. – О.: ООО «Дизайн и полиграфия», 2000. – 220 с.
4. Баулін Ю. В. Звільнення від кримінальної відповідальності / Ю. В. Баулін. – К.: Атіка, 2004. – 296 с.

УДК 343.346(043.2)

Примоченко В. А., студентка,
Юридичний факультет,
Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів
Науковий керівник: Коломієць Н. В., к.ю.н., доцент

ОБ’ЄКТИВНІ ТА СУБ’ЄКТИВНІ ОЗНАКИ ПОШКОДЖЕННЯ ШЛЯХІВ СПОЛУЧЕННЯ І ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

Суспільна небезпека пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів зумовлена вкрай складною ситуацією, яка склалася в нашій державі. В умовах антитерористичної ситуації, з нашої точки зору, буде доречно розкрити та проаналізувати всі ознаки статті 277 Кримінального кодексу (далі – КК) України.

Слід почати з того, що стаття 277 КК України, яка має назву пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів, відноситься до суспільно-небезпечних діянь, які посягають на безпеку руху або правила експлуатації. Даний вид злочинів передбачений розділом XI Особливої частини КК України [1, с. 65].

Основним безпосереднім об’єктом злочину є безпека використання шляхів сполучення і транспортних засобів всіх видів транспорту, крім трубопровідного.

Додатковим безпосереднім об’єктом даного злочину може виступати життя та здоров’я особи, власність, інші блага.

Предметом злочинного посягання є:

- шляхи сполучення (залізничне полотно з рейками, шпалами, насипом на магістральних і під’їзних шляхах; злітні смуги, доріжки для вирулювання; фарватери, канали, автомобільні шляхи);
- споруди на них (мости, пасажирські та вантажні платформи, тунелі,

естакади, причали, шлюзи, шлагбауми, навантажувально-розвантажувальні рампи, маяки);

— рухомий склад і судна;

— засоби зв'язку і сигналізації (світлофори, семафори, радіостанції, радіомаяки, радіопеленгатори, локатори тощо).

Суттєвим є те, що не є предметом даного злочину споруди та засоби, які не убезпечують рух, а виконують інші функції. До таких споруд відносяться приміщення вокзалів, аеропортів, транспортери, ескалатори, інформаційне табло для пасажирів.

З об'єктивної сторони пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів може бути вчинене у різний спосіб, зокрема: *руйнування або пошкодження шляхів сполучення, споруд на них, рухомого складу або суден, засобів зв'язку чи сигналізації та інші дії, які спрямовані на приведення зазначених предметів у непридатний для експлуатації стан.*

Руйнування – це повне або часткове їх знищення, що виключає можливість їх подальшого цільового використання (знищення рухомого складу, руйнування залізничних мостів, знищення злітних смуг, затоплення судна, тощо).

Пошкодження – це приведення їх в такий стан, коли вони втрачають здатність до використання за призначенням (обрив телефонних або телеграфних проводів, розгвинчування рейок тощо).

Інші дії, які спрямовані на приведення зазначених предметів у непридатний для експлуатації стан – це дії, які зашкоджують безпечній експлуатації транспортних об'єктів (вимикання засобів зв'язку чи сигналізації, їх блокування, влаштування перешкод для сприйняття знаків, сигналів та іншої інформації тощо).

Злочин вважається закінченим з моменту руйнування або пошкодження шляхів сполучення, споруд, рухомого складу або суден, засобів зв'язку чи сигналізації, а також вчинення інших дій, спрямованих на приведення зазначених предметів у непридатний для експлуатації стан, якщо це спричинило чи могло спричинити аварію поїзда, судна, або порушило нормальну роботу транспорту, або створило небезпеку для життя людей чи настання інших тяжких наслідків.

Однак такі науковці, як Горбачевський В. Я., Вартилецька І. А., Микитчик О. В., Плугатир В. С. зазначають, що суспільно-небезпечне діяння, передбачене ч. 1 ст. 277 КК, вважається закінченим з моменту руйнування, пошкодження або вчинення інших дій (формально-матеріальний склад злочину), а злочин, передбачений ч.ч. 2 та 3 ст. 277 КК, є закінчений з моменту настання суспільно-небезпечних наслідків (матеріальний склад злочину) [2, с. 129].

Однак ми такої позиції не підтримуємо і вважаємо, що даний злочин є закінченим з моменту настання наслідків, які чітко передбачені в

диспозиції статті 277 КК.

Аварія – це транспортна подія, яка пов’язана із пошкодженням транспортних засобів або шляхів сполучення (зіткненням суден, сходженням поїздів із рейок, посадка на міліну тощо).

Порушення нормальної роботи транспорту – це порушення розкладу, графіку руху поїздів чи водних або повітряних суден, ускладнення подальшого пересування пасажирів та вантажів тощо.

Суб’єктом злочину є фізична осудна особа, що досягла 14-річного віку.

Суб’єктивна сторона характеризується *прямим або непрямым умислом* щодо руйнування або пошкодження шляхів сполучення, споруд на них, рухомого складу або суден, засобів зв’язку чи сигналізації, тобто винний усвідомлює значення суспільно небезпечний характер своїх дій. Водночас вина у формі необережності може мати місце по відношенню до наслідків, які передбачені в ст. 277 КК.

До кваліфікуючих ознак даного злочину відносяться дії, які передбачені ч. 1 ст. 277 КК, якщо вони спричинили потерпілому середньої тяжкості чи тяжкі тілесні ушкодження або завдали великої матеріальної шкоди (ч. 2 ст. 277 КК); якщо вони спричинили загибель людей, тобто смерть однієї або декількох осіб (ч. 3 ст. 277 КК).

Література

1. Кримінальний кодекс України: зі змінами та допов. станом на 12.08.2015 (офіц. текст). – К.: Алерта, 2015. – 131 с. – (Бібліотека офіційних видань).

2. Кримінальне право України. Особлива частина. Альбом схем: навч. посіб. – К.: Алерта, 2015. – 576 с.

3. Кримінальний кодекс України: наук.-практ. коментар / [В. Я. Тацій, В. П. Пшонка, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін]. – 5-те вид., допов. – Х.: Право, 2013. – Т. 2: Особлива частина / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. – 2013. – С. 134.

Прокопишина О. М., студентка,
Інститут прокуратури та слідства,
Національний університет «Одеська юридична академія», м. Одеса
Науковий керівник: Підгородинський В. М., к.ю.н., доцент

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У КОСМІЧНОМУ ПРОСТОРІ: МІЖНАРОДНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТИ

Людство завжди цікавив космічний простір. Постійний розвиток науки та технології став більше висвітлювати загадки космічного простору в науковій літературі. З метою запобігання вчинення